

Aikuiset puuttuvat välittömästi epäasialliseen kohteluun.

Jos kyseessä riitatilanne:
Asia selvitetään. Tarvittaessa huoltajille ilmoitus.

Jos kiusaamisen tai häirinnän tunnusmerkit täyttyvät:

Kiusaaminen= Tahallista, toistuvaa, haitallista tai vahingoittavaa vallan käyttöä. Voi olla fyysistä/henkistä/seksuaalista väkivaltaa.

Häirintä= Käyttäytymistä, jolla loukataan henkilön tai ihmisryhmän ihmisarvoa tarkoituksellisesti.

- ◇ Aikuiset järjestävät keskustelut osapuolten kanssa mahd. pian ja asiat kirjataan Wilmaan.
- ◇ Kiusatuksi joutunut voi nimetä tuekseen turvallisen aikuisen koulusta.
- ◇ Seksuaalisen väkivallan tai rikoksen tunnusmerkkien täytyessä aikuiset ottavat yhteyttä poliisiin/lastensuojeluun sekä tekevät Lastensuojelulain 25 § mukaisesti [lastensuojeluilmoituksen](#) ja/tai [rikosilmoituksen](#).

Selvittely

- ◇ Keskustelut osapuolten kanssa erikseen. Tehdään sopimus, annetaan määräykset ja tehdään selväksi, mitä tapahtuu, jos sopimus ei pidä. Tarvittaessa määrätään [perusopetuslain 35 § - 36 § mukaisia kurinpitokeinoja](#).
- ◇ Sovitaan seurannasta: ensimmäisen kuukauden ajan viikoittain, sen jälkeen tarpeen mukaan.
- ◇ Asiasta ilmoitetaan kaikkien osapuolten huoltajille mahdollisimman pian.
- ◇ Mahdollisuus opiskeluhuollon tukeen. Järjestetään vahvempi tuki ryhmään.

Seurantakeskustelu: Kuullaan osapuolia ja varmistetaan, että kiusaaminen/häirintä on loppunut.

Kiusaamisen/Häirinnän jatkuessa tai jos selvittely hankaloituu

- ◇ Kutsutaan huoltajat yhteiseen tapaamiseen tai järjestetään erilliset tapaamiset. Opettaja/yksikön johtaja määrää asianmukaiset seuraukset. Sovitaan seurannasta. Seurantakeskustelussa varmistetaan kiusaamisen/häirinnän loppuminen. Asiat kirjataan Wilmaan.
- ◇ Kootaan monialainen asiantuntijaryhmä./ Poliisi ja lastensuojelu mukaan./Keski-Suomen sovittelutoimiston palvelu.
- ◇ Opetuksenjärjestäjällä on oikeus käyttää [perusopetuslain 35 § - 36 § mukaisia kurinpitokeinoja](#). Tarvittaessa opetuksen järjestäjä käyttää perusopetuslain 6 § mukaista oikeutta määrätä kiusaamiseen syyllistyneelle oppilaalle toinen lähikoulu.